

INSTRUCȚIUNEA
PRIVIND MODUL DE UTILIZARE A ȘTAMPILELOR ELECTORALE
LA ALEGERI ȘI REFERENDUMURI

I. Dispoziții generale

1. Instrucțiunea privind modul de utilizare a ștampilelor electorale la alegeri și referendumuri este elaborată în corespundere cu prevederile art. 26, 46, 53-58 și 62 din Codul electoral.

2. Prezenta instrucțiune are ca scop asigurarea unui cadru unitar de aplicare a prevederilor Codului electoral ce vizează ștampilele electorale, stabilește tipurile și caracteristicile ștampilelor electorale, reglementează modul de utilizare, de transmitere către organele electorale și de restituire a ștampilelor electorale Comisiei Electorale Centrale, precum și de nimicire a acestora.

3. Organele electorale constituite în condițiile Codului electoral, în vederea organizării și desfășurării alegerilor și referendumurilor, folosesc în activitatea lor ștampile electorale.

4. Comisia Electorală Centrală asigură confecționarea, restabilirea, păstrarea și nimicirea ștampilelor electorale.

II. Tipurile și caracteristicile ștampilelor electorale

5. Modelul ștampilelor organelor electorale se stabilește de către Comisia Electorală Centrală, în temeiul art. 26 alin. (1) lit. f).

6. Codul electoral prevede următoarele tipuri de ștampile electorale:

a) *ștampila consiliului electoral al circumscripției electorale de nivelul al doilea* reprezintă o placă rotundă, executată din cauciuc (polimer), avînd imprimată pe margini inscripția „*Consiliul electoral de circumscripție* Republica Moldova”, iar în centru denumirea și numărul corespunzător al circumscripției electorale de nivelul al doilea. Fiecare ștampilă se află într-o cutie rotundă din plastic de culoare neagră;

b) *ștampila consiliului electoral al circumscripției electorale de nivelul întâi* reprezintă o placă rotundă, executată din cauciuc (polimer), cu mîner de plastic, avînd imprimată pe margini inscripția „*Consiliul electoral de circumscripție*”, iar în centru cuvintele „Republica Moldova” și numărul exprimat prin fracție (*numărul circumscripției electorale de nivelul doi/numărul circumscripției electorale de nivelul întâi*);

c) *ștampila biroului electoral al secției de votare* reprezintă o placă rotundă, executată din cauciuc (polimer), cu mîner de lemn, avînd imprimată pe margini inscripția „*Biroul electoral al secției de votare*”, iar în centru cuvintele „Republica Moldova” și numărul exprimat prin fracție (numărul circumscripției electorale de nivelul al doilea/numărul corespunzător al secției de votare începînd cu localitatea unde își are sediul consiliul electoral de nivelul al doilea, continuînd apoi cu cele din orașe, comune și sate, în ordine alfabetică);

d) *ștampila pentru sigilare* reprezintă o placă rotundă, executată din metal, cu mîner sub formă de inel, avînd aceleași elemente (inscripție, numerotație) ca cele indicate la litera c);

e) *ștampila cu inscripția "Retras"* reprezintă o placă dreptunghiulară, executată din cauciuc (polimer), cu mîner de lemn, avînd imprimată inscripția „Retras”, fără număr;

f) *ștampila cu inscripția "Anulat"* reprezintă o placă dreptunghiulară, executată din cauciuc (polimer), cu mîner de lemn, avînd imprimată inscripția „Anulat”, fără număr;

g) *ștampila cu inscripția "Votat"* reprezintă o placă rotundă, executată din cauciuc (polimer), cu mîner de lemn, avînd imprimată inscripția „Votat”, fără număr;

h) *ștampila specială* reprezintă o placă dreptunghiulară cu lungimea de 25 mm și lățimea de 10 mm, executată din cauciuc (polimer), cu mîner de lemn, avînd imprimate cu litere inscripția privind tipul scrutinului ("Alegeri" sau "Referendum") și cu cifre data scrutinului.

Notă: În cazul desfășurării turului al doilea de scrutin, ștampila specială descrisă la lit. h) va avea imprimată cu litere inscripția privind tipul scrutinului, cu cifre data scrutinului și mențiunea despre turul II.

III. Modalitatea de transmitere a ștampilelor electorale către organele electorale

7. Comisia asigură transmiterea ștampilelor electorale către organele electorale inferioare.

8. În cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și referendumurilor republicane, Comisia transmite consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea ștampilele electorale destinate activității acestora, precum și setul de ștampile electorale și tușiere destinate birourilor electorale ale secțiilor de votare din circumscripția respectivă, în baza unui act de transmitere-recepționare, conform modelelor din anexele nr. 1 și nr. 3 la prezenta instrucțiune.

9. În cazul alegerilor locale generale, Comisia transmite consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea ștampilele electorale destinate activității acestora și setul de ștampile electorale și tușiere destinate consiliilor electorale de circumscripție de nivelul întâi, iar cele din urmă le transmit birourilor electorale ale secțiilor de votare din circumscripția respectivă, în baza unui act de transmitere-recepționare, conform modelelor din anexele nr. 1, 2 și 3 la prezenta instrucțiune.

10. În cazul alegerilor locale noi și referendumurilor locale, Comisia eliberează ștampilele electorale direct consiliilor electorale de circumscripție respective, în baza unui act de transmitere-recepționare, conform modelului din anexa nr. 4 la prezenta instrucțiune.

11. Ștampilele electorale speciale vor fi transmise separat în baza unui act de transmitere-recepționare, conform modelului din anexa nr. 5 la prezenta instrucțiune.

12. După ce sînt transmise consiliilor electorale de circumscripție de nivelurile al doilea și întâi, precum și birourilor electorale ale secțiilor de votare, ștampilele electorale se păstrează la sediul acestora în safeuri sigilate pînă în ziua votării.

13. Este interzisă păstrarea ștampilelor electorale în mesele de serviciu, sertare, transmiterea spre păstrare persoanelor neautorizate, purtarea acestora în buzunarele îmbrăcămintei.

14. Responsabilitatea și controlul privind respectarea regimului de păstrare a ștampilelor electorale, precum și legalitatea utilizării lor revine președinților consiliilor electorale de circumscripție de nivelurile al doilea și întâi, precum și președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare.

IV. Pregătirea ștampilelor electorale pentru scrutin

15. Ștampilele de cauciuc (polimer) se curăță de cerneala uscată, iar cele de metal de rămășițele de ceară roșie. Se interzice folosirea acizilor, benzinei, alcoolului, acetonei și a altor diluanți (dizolvanți) pentru spălarea ștampilelor din cauciuc și polimer.

16. Dacă numărul de pe mînerul ștampilei s-a șters, acesta se tipărește pe hîrtie, se decupează (dimensiunile 10x4 mm) și se aplică folosind un clei special.

V. Modul de aplicare a ștampilelor electorale

17. Ștampilele electorale ale consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea și de nivelul întâi, pe care sînt imprimate numere, sînt destinate activității consiliilor și se aplică pe toate documentele oficiale ale consiliilor electorale corespunzătoare (proces-verbale de activitate și cele de totalizare a rezultatelor alegerilor, rapoarte, documente bancare, legitimații, ecusoane etc.).

18. Ștampilele electorale ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, pe care sînt imprimate numere, se aplică în felul următor:

a) ștampilele de cauciuc (polimer), destinate activității birourilor se aplică pe toate documentele oficiale, întocmite și semnate de către membrii birourilor electorale;

b) ștampilele de metal se aplică de către membrii biroului electoral al secției de votare pe setul (pachet, cutie) de documente electorale pregătit pentru a fi transmis consiliului electoral. Procedura de sigilare a documentelor electorale este stabilită în instrucțiunile privind modul de împachetare, sigilare și transmitere a documentelor și materialelor electorale, aprobate de Comisie.

19. Ștampilele electorale ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, pe care nu sînt imprimate numere, se aplică în felul următor:

a) ștampila cu inscripția „Retras” se aplică pe buletinele de vot în cercul din patruleterele cu numele/denumirea concurenților electorali care, după ce buletinele au fost tipărite, și-au retras candidaturile din cursa electorală sau înregistrarea acestora a fost anulată;

b) ștampila cu inscripția „Anulat” se aplică pe buletinele de vot rămase neutilizate și sînt numărate înainte de a deschide urnele de vot;

c) ștampila cu inscripția „Votat” se aplică de către alegător în interiorul cercului unui singur patruleter din buletinul de vot, în cabina pentru vot secret sau în timpul votării la locul aflării;

d) ștampila specială confirmă faptul că alegătorul și-a exercitat dreptul de vot în ziua respectivă și se aplică de către membrul biroului electoral al secției de votare la eliberarea buletinului de vot, după caz:

- la pagina 8 a fișei de însoțire a buletinului de identitate (seria A);
- la rubrica „Mențiuni” a fișei de însoțire a buletinului de identitate (seriile B, C);
- la rubrica „Mențiuni” de la pagina 4 a buletinului de identitate provizoriu;
- pe versoul legitimației de serviciu pentru militarii în termen, pe livretul eliberat de Centrul Serviciului Civil;
- la pagina 6 sau 8 a pașaportului cetățeanului Republicii Moldova, pe versoul livretului de marinar, pentru alegătorii care votează la secțiile de votare constituite peste hotarele Republicii Moldova.

20. În cazul desfășurării mai multor tipuri de scrutine în aceeași zi, membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, la eliberarea buletinelor de vot, vor aplica o singură ștampilă specială avînd imprimate cu litere inscripția „Alegeri” și cu cifre data scrutinelor desfășurate.

21. La aplicarea ștampilei electorale pe mînerul căreia sînt imprimate numere se va avea grijă ca acestea să nu se șteargă.

22. Pierderea sau deteriorarea ștampilelor electorale reprezintă o neconformitate și se cosemnează în Actul de restituire a ștampilelor, cu indicarea circumstanțelor, cauzelor, persoanelor vinovate și acțiunilor întreprinse.

VI. Pregătirea ștampilelor electorale pentru a fi predate Comisiei

23. După încheierea scrutinului, organele electorale inferioare pregătesc ștampilele pentru a fi restituite Comisiei.

La birourile electorale ale secțiilor de votare ștampilele cu inscripția „Votat” se usucă de cerneală, în prealabil fiind înlăturate de pe ele ațele, sîrmulițele, iar cele de metal se curăță de rămășițele de ceară roșie.

24. După aceasta, ștampilele se pun în punga specială pentru ștampile. Punga va conține o ștampilă de cauciuc (polimer) cu număr, o ștampilă de metal cu număr, ștampilele „Retras”, „Anulat” și toate ștampilele „Votat”. Alte obiecte care au fost necesare în procesul lucrului nu se introduc (tușiera, ceara roșie etc.).

Pentru a facilita evidența ștampilelor conform unității administrativ-teritoriale și a putea identifica ușor ștampilele unei secții de votare, pe fiecare pungă se înscrie numărul secției de votare. Pungile se leagă în așa fel, ca să poată fi ușor dezlegate și nu se sigilează.

VII. Restituirea ștampilelor electorale Comisiei Electorale Centrale

25. La consiliul electoral de circumscripție de nivelul al doilea ștampilele electorale și tușiarele predate de toate consiliile electorale de circumscripție de nivelul întâi și birourile electorale ale secțiilor de votare se pun în valize speciale pentru a fi restituite Comisiei. Restituirea ștampilelor se efectuează în baza unui act de transmitere-recepționare, conform modelului din anexa nr. 6 la prezenta instrucțiune.

26. Termenul de restituire a ștampilelor este de 48 de ore după închiderea secțiilor de votare (odată cu prezentarea documentelor privind rezultatele alegerilor). Președinții consiliilor și birourilor electorale sînt obligați să asigure păstrarea și returnarea bunurilor primite de la Comisia Electorală Centrală, purtînd răspundere materială conform legislației în vigoare.

27. Șampilele destinate activității consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea se restituie Comisiei odată cu prezentarea dării de seamă privind executarea devizului de cheltuieli pentru perioada electorală.

28. În cazul în care în anumite circumscripții alegerile sînt declarate nevalabile sau nule, sau urmează să fie efectuat turul al doilea de scrutin, ștampilele electorale, cu excepția ștampilelor speciale care se returnează în condițiile pct. 26 din prezenta instrucțiune, se păstrează sigilate în safeuri la sediul organelor electorale respective, pînă la efectuarea votării repetate sau turului al doilea de scrutin.

VIII. Modul de nimicire a ștampilelor electorale

29. După încheierea perioadei electorale și/sau la expirarea necesității, ștampilele electorale urmează a fi preluate de comisia de expertiză, care se creează prin dispoziția președintelui Comisiei Electorale Centrale.

30. Comisia de expertiză va examina uzura ștampilelor electorale și va decide asupra restabilirii sau nimicirii acestora, întocmind un proces-verbal cu privire la restabilirea/nimicirea ștampilelor electorale.

31. În cazul deciziei de nimicire, ștampilele din cauciuc se taie în porțiuni mici sau se ard, ștampilele din metal se suprataie prin două linii încrucișate, iar ștampilele speciale se ard.

Model

Comisia Electorală Centrală

_____ (tipul scrutinului)

**ACT nr. ____ din „____” _____ 20__
de transmitere-recepționare a ștampilelor electorale**

Comisia Electorală Centrală, reprezentată de _____,
(numele, prenumele)

_____, TRANSMITE,
(funcția)

iar _____,
(se indică denumirea CECE de nivelul al doilea)

reprezentată de _____,
(numele, prenumele, funcția pe care o deține)

RECEPȚIONEAZĂ:

1) 1 (una) șampilă electorală destinată activității consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea, care reprezintă o placă rotundă, executată din cauciuc (polimer), avînd imprimată pe margini inscripția „* Consiliul electoral de circumscripție * Republica Moldova”, iar în centru denumirea și numărul corespunzător al circumscripției electorale de nivelul al doilea. Ștampila se află într-o cutie rotundă din plastic de culoare neagră;

2) ștampile electorale destinate activității consiliilor electorale de circumscripție de nivelul întâi în număr de _____, de la nr. _____ pînă la nr. _____, cu excepția nr. _____;

3) ștampile electorale și tușiere destinate activității birourilor electorale ale secțiilor de votare, conform specificației:

Nr. BESV	Ștampile de cauciuc (activitate)	Ștampile de metal	Cu inscripția "Votat"	Cu inscripția "Anulat"	Cu inscripția "Retras"	Tușiere	Notă
Total							

CECE de nivelul al doilea în persoana președintelui _____

a) va manifesta buna-credință și diligență la asigurarea integrității și păstrării în condiții corespunzătoare a ștampilelor electorale recepționate;

b) va asigura transmiterea acestora către CECE de nivelul întâi și birourile electorale ale secțiilor de votare;

c) va asigura restituirea ștampilelor Comisiei Electorale Centrale odată cu prezentarea documentelor electorale, în cantitatea și starea în care au fost primite inițial, luînd în considerare uzura normală a acestora. Ștampila de activitate a consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea se transmite Comisiei prin intermediul contabilului-șef al consiliului electoral

respectiv odată cu prezentarea dării de seamă privind executarea devizului de cheltuieli pentru perioada electorală.

Prezentul act este întocmit în două exemplare, câte unul pentru fiecare Parte și obține forță juridică din momentul semnării lui de către Părți.

A TRANSMIS:
Reprezentantul Comisiei Electorale Centrale

(numele, prenumele, semnătura)

A RECEPȚIONAT:

(CECE de nivelul al doilea)

(numele, prenumele, semnătura)

_____ (tipul scrutinului)

**ACT nr. _____ din „_____” _____ 20__
de transmitere-recepționare a ștampilelor electorale**

Consiliul electoral al circumscripției electorale _____ nr. _____,
(se indică CECE de nivelul al doilea)
reprezentat de _____,
(numele, prenumele)

_____, **TRANSMITE,**
(funcția pe care o deține)

iar **Consiliul electoral al circumscripției electorale _____ nr. _____,**
(se indică CECE de nivelul întâi)

reprezentat de _____,
(numele, prenumele)

_____, **RECEPȚIONEAZĂ:**
(funcția pe care o deține)

1) ștampile electorale destinate activității consiliilor electorale de circumscripție de nivelul întâi în număr de _____, de la nr. _____ pînă la nr. _____, cu excepția nr. _____;

2) ștampile electorale și tușiere destinate activității birourilor electorale ale secțiilor de votare, conform specificației:

Nr. BESV	Ștampile de cauciuc (activitate)	Ștampile de metal	Cu inscripția "Votat"	Cu inscripția "Anulat"	Cu inscripția "Retras"	Tușiere	Notă
Total							

Organul electoral în persoana președintelui _____

a) va manifesta buna-credință și diligență la asigurarea integrității și păstrării în condiții corespunzătoare a ștampilelor electorale recepționate;

b) va asigura transmiterea acestora către birourile electorale ale secțiilor de votare;

c) va asigura restituirea ștampilelor către CECE de nivelul al doilea odată cu prezentarea documentelor electorale, în cantitatea și starea în care au fost primite inițial, luînd în considerare uzura normală a acestora.

Prezentul act este întocmit în două exemplare, câte unul pentru fiecare Parte și obține forță juridică din momentul semnării lui de către Părți.

A TRANSMIS:

A RECEPȚIONAT:

CECE _____
(CECE de nivelul al doilea)

CECE _____ nr. _____
(CECE de nivelul întâi)

(numele, prenumele, semnătura)

(numele, prenumele, semnătura)

_____ (tipul scrutinului)

**ACT nr. _____ din „_____” _____ 20__
de transmitere-recepționare a ștampilelor electorale**

Consiliul electoral al circumscripției electorale _____ nr. _____,
reprezentat de _____,
(numele, prenumele)

_____, TRANSMITE,
(funcția pe care o deține)

iar **Biroul electoral al secției de votare _____ nr. _____,**

reprezentat de _____,
(numele, prenumele)

_____, RECEPȚIONEAZĂ:
(funcția pe care o deține)

ștampile electorale și tușiere destinate activității birourilor electorale ale secțiilor de votare,
conform specificației:

Nr. BESV	Ștampile de cauciuc (activitate)	Ștampile de metal	Cu inscripția "Votat"	Cu inscripția "Anulat"	Cu inscripția "Retras"	Tușiere	Notă
Total							

Organul electoral, în persoana președintelui _____,
a) va manifesta buna-credință și diligență la asigurarea integrității și păstrării în condiții corespunzătoare a ștampilelor electorale recepționate;

b) va asigura restituirea ștampilelor către CECE corespunzător odată cu prezentarea documentelor electorale, în cantitatea și starea în care au fost primite inițial, luând în considerare uzura normală a acestora.

Prezentul act este întocmit în două exemplare, câte unul pentru fiecare Parte și obține forță juridică din momentul semnării lui de către Părți.

A TRANSMIS:

A RECEPȚIONAT:

CECE _____
(CECE de nivelul al doilea/întîi)

BESV _____ nr. _____

(numele, prenumele, semnătura)

(numele, prenumele, semnătura)

(tipul scrutinului)

**ACT nr. _____ din „_____” _____ 20____
de transmitere-recepționare a ștampilelor electorale**

Comisia Electorală Centrală, reprezentată de _____,
(numele, prenumele)

_____, TRANSMITE,
(funcția pe care o deține)

iar **Consiliul electoral al circumscripției electorale** nr. _____,
(se indică CECE de nivelul al doilea/ întâi)

reprezentat de _____
(numele, prenumele)

_____, RECEPȚIONEAZĂ:
(funcția pe care o deține)

1) ștampile electorale destinate activității consiliilor electorale ale circumscripțiilor electorale de nivelul întâi în număr de _____, de la nr. _____ până la nr. _____, cu excepția nr. _____;

2) ștampile electorale și tușiere destinate activității birourilor electorale ale secțiilor de votare, conform specificației:

Nr. BESV	Ștampile de cauciuc (activitate)	Ștampile de metal	Cu inscripția "Votat"	Cu inscripția "Anulat"	Cu inscripția "Retras"	Tușiere	Notă
Total							

Organul electoral, în persoana președintelui _____

a) va manifesta buna-credință și diligență la asigurarea integrității și păstrării în condiții corespunzătoare a ștampilelor electorale recepționate;

b) va asigura transmiterea acestora către birourile electorale ale secțiilor de votare;

c) va asigura restituirea ștampilelor către CECE corespunzător odată cu prezentarea documentelor electorale, în cantitatea și starea în care au fost primite inițial, luînd în considerare uzura normală a acestora.

Prezentul act este întocmit în două exemplare, câte unul pentru fiecare Parte și obține forță juridică din momentul semnării lui de către Părți.

A TRANSMIS:

A RECEPȚIONAT:

Comisia Electorală Centrală

CECE _____ nr. _____
(CECE de nivelul al doilea/ întâi)

(numele, prenumele, semnătura)

(numele, prenumele, semnătura)

Model

(tipul scrutinului)

**Act nr. _____ din „ _____ ” _____ 20____
de transmitere-recepționare a ștampilelor speciale**

Comisia Electorală Centrală, reprezentată de _____,
(numele, prenumele)

_____, TRANSMITE,
(funcția pe care o deține)
iar **Consiliul electoral al circumscripției electorale** _____ nr. _____,
(CECE de nivelul al doilea/întîi.)

reprezentat de _____
(numele, prenumele)

_____, RECEPȚIONEAZĂ:
(funcția pe care o deține)

ștampile electorale speciale, în număr de _____ bucați, ce se aplică în actele de identitate ale alegătorilor și reprezintă plăci dreptunghiulare, executate din cauciuc (polimer), avînd imprimată în centru inscripția cu privire la tipul, data, luna și anul scrutinului.

Organul electoral, în persoana președintelui _____

a) va manifesta buna-credință și diligență la asigurarea integrității și păstrării în condiții corespunzătoare a ștampilelor electorale recepționate;

b) va asigura transmiterea acestora birourilor electorale ale secțiilor de votare odată cu distribuirea buletinelor de vot;

c) va restitui ștampilele Comisiei Electorale Centrale odată cu prezentarea documentelor electorale.

Prezentul act este întocmit în două exemplare, cîte unul pentru fiecare Parte și obține forță juridică din momentul semnării lui de către Părți.

A TRANSMIS:

Comisia Electorală Centrală

(numele, prenumele, semnătura)

A RECEPȚIONAT:

CECE _____ nr. _____
(CECE de nivelul al doilea/întîi)

(numele, prenumele, semnătura)

Model

_____ (tipul scrutinului)

**ACT nr. _____ din „_____” _____ 20__
de transmitere-recepționare a ștampilelor electorale**

Consiliul electoral al circumscripției electorale _____ nr. __,
(se indică deumirea CECE de nivelul al doilea/întii)
reprezentat de _____,
(numele, prenumele)

_____, TRANSMITE,
(funcția pe care o deține)

iar **Comisia Electorală Centrală**, reprezentată de _____
(numele, prenumele)
_____, RECEPȚIONEAZĂ:
(funcția pe care o deține)

- 1) ștampile electorale destinate activității consiliilor electorale de circumscripție de nivelul întâi în număr de _____, de la nr. _____ pînă la nr. _____, cu excepția nr. _____;
- 2) ștampile speciale în număr de _____ bucăți;
- 3) ștampile electorale și tușiere destinate activității birourilor electorale ale secțiilor de votare, conform specificației la prezentul act:

Nr. BESV	Ștampile de cauciuc (activitate)	Ștampile de metal	Cu inscripția "Votat"	Cu inscripția "Anulat"	Cu inscripția "Retras"	Tușiere	Notă
Total							

Neconformități constatate la recepționare: _____

A TRANSMIS:

(CECE de nivelul al doilea/întii)

(numele, prenumele, semnătura)

A RECEPȚIONAT:

Reprezentantul
Comisiei Electorale Centrale

(numele, prenumele, semnătura)